

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม .....

เรื่อง ความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเออดส์ภายใต้โครงการ
การเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเออดส์ระดับชาติ

เครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัสเออดส์

ส่วนที่ 3 แบบประเมินการปฏิบัติของพยาบาลภายใต้โครงการ การเข้าถึงบริการยา
ต้านไวรัสเออดส์ระดับชาติสำหรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเออดส์

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา ( ) 1. พุทธ ( ) 2. อิสลาม
( ) 3. คริสต์ ( ) 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้ป่วย ( ) 1. ไทย (กลาง) ( ) 2. 马来
( ) 3. ไทย (ท้องถิ่น)
( ) 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ระดับการศึกษาสูงสุด (ในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์)

( ) 1. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

( ) 2. ปริญญาโท ระบุสาขา.....

( ) 3. ปริญญาเอก ระบุสาขา.....

6. โรงพยาบาลที่ท่านปฏิบัติงานมีขนาด

( ) 1. น้อยกว่า 60 เตียง ( ) 2. 60 เตียง

( ) 3. 90 เตียง ( ) 4. 120 -150 เตียง

( ) 5. โรงพยาบาลทั่วไป ( ) 6. โรงพยาบาลศูนย์

7. ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่สำเร็จการศึกษาชีพแพทย์มาแล้ว.....ปี

8. ประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์.....ปี

9. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA .....ปี

10. จำนวนผู้ป่วยรับยาต้านไวรัสเอดส์ที่อยู่ในความดูแล ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA จนถึงปัจจุบัน .....คน

11. ท่านเคยได้รับความรู้เรื่องยาต้านไวรัสเอดส์จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. ตำราและหลักสูตรในสถาบันการศึกษาในระหว่างที่กำลังเป็นนักศึกษาแพทย์มาแล้ว

( ) 2. การเข้ารับการอบรม

( ) 3. วารสารทางการแพทย์

( ) 4. ตำราและวารสารทางวิชาการอื่นๆ

( ) 5. คำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์ เช่น แพทย์ พยาบาล เภสัชกร เป็นต้น

( ) 6. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หรือหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่ตำราทางวิชาการ

( ) 7. สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเตอร์เน็ตต่างๆ

( ) 8. อื่นๆ (ระบุ).....

12. ท่านเคยได้รับการอบรม/ประชุมทางวิชาการ เรื่อง ยาต้านไวรัสเอดส์หรือไม่

( ) 1. เคย ( ) 2. ไม่เคย

ถ้าเคยได้รับการอบรม/ประชุมทางวิชาการ ท่านได้รับการอบรมจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. การอบรมที่ทางโครงการ NAPHA จัดขึ้น

( ) 2. การอบรมที่โรงพยาบาลจัดขึ้น

( ) 3. การอบรมที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น โปรดระบุ.....

13. จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรม/ประชุมทางวิชาการ

เกี่ยวกับยาต้านไวรัสเอดส์.....ครั้ง

14. เรื่องที่ท่านได้รับการอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. ความรู้เรื่องยาต้านไวรัสเอดส์

( ) 2. อาการข้างเคียงของยาต้านไวรัสเอดส์

- ( ) 3. การให้คำปรึกษาผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์
 ( ) 4. การส่งเสริมความร่วมมือและความสม่ำเสมอในการรับยาต้านไวรัสเอดส์
 ( ) 5. อื่นๆ(ระบุ).....

15. ท่านได้รับการอบรมครั้งล่าสุด ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์

เมื่อ เดือน ..... พ.ศ. ....

16. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการที่ให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

- ( ) 1. ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ( ) 2. ไม่เห็นด้วย
 ( ) 3. ไม่แน่ใจ
 ( ) 4. เห็นด้วย
 ( ) 5. เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความดังต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ของท่าน เพียงคำตอบเดียว โดยใช้เกณฑ์การเลือกตอบดังนี้

ใช่	หมายถึง ข้อความในประกายคนนั้นตรงกับความรู้ที่ท่านมีอยู่
ไม่ใช่	หมายถึง ข้อความในประกายคนนั้นไม่ตรงกับความรู้ที่ท่านมีอยู่
ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	หมายถึง ข้อความในประกายคนนั้นท่านไม่รู้ หรือ ไม่แน่ใจ

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
1.	<u>ความรู้เรื่องโรคเอดส์/การใช้ยาต้านไวรัสเอดส์</u> ผู้ป่วยโรคเอดส์เต้มขึ้น ที่มีการติดเชื้อจวยโอกาส ถ้าไม่ได้รับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ จะมีอายุเฉลี่ยอีกประมาณ 18-20 เดือน			

ข้อ	คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
2.	ปริมาณ CD4 < 200 ตัว/mm ³ ทำให้ร่างกายมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคปอดอักเสบจากเชื้อ pneumocystis carinii			
3.	ยา rifampicin สามารถรับประทานร่วมกับยาต้านไวรัสในกลุ่มนี้ NRTI ได้			
4.	ยา Stavudine (D4T) ทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการ lipodystrophy			
5.	เราสามารถให้ยา ketoconazole ร่วมกับยา rifampicin ได้			
6.	การรับประทานยา efavirenz (EFV) พร้อมอาหาร			
1.	<u>ความรู้เรื่องผลกระทบของการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ และการดูแลช่วยเหลือ</u> อาการข้างเคียงที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยที่รับประทานยาต้านไวรัส คือ อาการคลื่นไส้อาเจียน ผื่นคัน			
2.	อาการข้างเคียงจากยาต้านไวรัสที่จำเป็นต้องหยุดยา คือ มีไข้สูง ผื่นคัน มีการอักเสบของเยื่อบุตามตำแหน่งต่างๆ			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
3.	วิธีการประคบเย็นทำให้ลดอาการผื่นคันที่ไม่รุนแรง			
4.	ภาวะ lactic acidosis พบรได้ในผู้ป่วยที่รับประทานยา stavudine(D4T)			
5.	ต้องระวังการให้ยา Efavirenze ในผู้ป่วยที่มีอาการซึมเศร้า/ประวัติผ่าตัวตาย/มีอาการทางจิต			
6.	ผู้ป่วยที่มีรายได้ไม่เพียงพอ อาจทำให้มีผลต่อการรับประทานยาอย่างต่อเนื่องได้			
7.	กิจวัตรประจำวัน/ลักษณะการทำงาน ส่งผลกระทบต่อเวลาในการรับประทานยาของผู้ป่วย			
8.	ผู้ป่วยที่รับประทานยา Indinavir (IDV) ต้องแนะนำให้ดื่มน้ำมากๆ			
9.	หลังการรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์ ถ้าพบว่ามีปริมาณไวรัสในกระแสเลือดคงที่ แสดงว่าการรักษาได้ผลดี			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
10.	การตรวจพบว่าผู้ป่วยหลังการรับประทานยาต้านไวรัสสูตรที่ 1 มีค่าเอ็นไซม์ตับสูงขึ้นมากกว่า 3 เท่าของค่าปกติ และดงว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นจากการรับประทานยา nevirapine (NVP) และควรหยุดรับประทานยา			
	<u>ความรู้เรื่องการติดตามการรักษา</u>			
1.	ผู้ป่วยที่ขาดยาเกินร้อยละ 5 มีโอกาสจะเกิดเชื้อคื้ออยาได้			
2.	การสอบถามเรื่องการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ คือ การสอบถามวิธีการรับประทานยา ขนาด เวลา ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสม่ำเสมอของการรับประทานยาวิธีหนึ่ง			
3.	ผู้ป่วยที่รับประทานยา AZT อาจทำให้เกิดภาวะซีดได้			
4.	เมื่อเกิดอาการข้างเคียงจากการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ชนิดใด ให้หยุดรับประทานยาชนิดนั้น และรับประทานยานิดอื่นต่อไปได้			
5.	ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของไทดิบกติ สามารถรับประทานยา Lamivudine (3TC) ได้โดยไม่มีผลต่อประสิทธิภาพของการรักษา			

ข้อ	คำถ้าม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
6.	lipodystrophy เป็นอาการที่เกิดขึ้นเมื่อมีการรับประทานยา stavudine (D4T) ในระยะยาว			
7.	อาการแพ้ชนิด Steven Johnson's Syndrom ทำให้มีอาการไข้ร่วมกับมีผื่นแพ้ ร่วมกับมีการอักเสบของเยื่อบุต่างๆ และต้องหยุดยาที่สังสัยว่าจะเป็นสาเหตุ			
8.	การบอกถึงอาการข้างเคียงจากการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ให้ผู้ป่วยทราบ จะทำให้ผู้ป่วยช่วยสังเกตและรายงาน อาการของตนเอง เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้น			
9.	สัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว มีผลต่อความสนใจในการรับประทานยาของผู้ป่วย			
10.	อาการที่ต้องถามผู้ป่วยเสนอในการติดตามการรักษา คือ อาการคลื่นไส้อาเจียนและการดีซ่าน			
1.	<p><u>ความรู้เรื่องการให้คำปรึกษา</u></p> <p>การให้ผู้ป่วยบอกเล่าความรู้สึก/ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเข้าใจตนเองได้มากขึ้น</p>			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ
2.	การให้ข้อมูลทางคลินิก เช่น ปริมาณ CD4 และการติดเชื้อนวาย โอลกาส จะช่วยให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจถึงความก้าวหน้า ในการรักษามากขึ้น			
3.	ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ต้องมีการสรุปเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้องตรงกัน			
4.	การซักถามถึงสาเหตุของการรับประทานยาไม่สม่ำเสมอ เพื่อที่จะสามารถนำมาวางแผนแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง			

ส่วนที่ 3 แบบประเมินการปฏิบัติของพยาบาลภายใต้โครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติ

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความดังต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านเพียงคำตอบเดียว กรุณายกตัวอย่างการปฏิบัติจริงที่ท่านปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกรายที่มารับการรักษาโดยใช้เกณฑ์การเลือกตอบดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้งกับผู้ป่วยทุกราย
ปฏิบัติบ่อย	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งกับผู้ป่วยทุกราย
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัติเป็นบางครั้งกับผู้ป่วยทุกราย
ปฏิบัตินานๆครั้ง	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านปฏิบัตินาน ๆ ครั้งกับผู้ป่วยทุกราย
ไม่ได้ปฏิบัติเลย	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านไม่ได้ปฏิบัติ โปรดระบุเหตุผลที่ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรม ในข้อนี้นั้นเลย

ข้อ	คำาณ	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บ่อย	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติเลย (โปรดระบุ เหตุผลที่ ไม่ได้ ปฏิบัติ)
1.	การปฏิบัติด้านการประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงระบบที่เหมาะสมในการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์					
2.	ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงโอกาสเสี่ยงในการติดเชื้อจวยโอกาส เมื่อมีปริมาณ $CD4 < 200 \text{ ตัว/mm}^3$					
3.	ท่านสอบถามถึงการรับรู้ของบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับการติดเชื้ออे�ชไอวีของผู้ป่วย					

ข้อ	คำถาม	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย (โปรดระบุเหตุผลที่ไม่ได้ปฏิบัติ)
4.	ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบว่าการรับประทานยาชนิดอื่นร่วมกับยาต้านไวรัสเอดส์ อาจมีผลต่อประสิทธิภาพของยาต้านไวรัสเอดส์					
5.	ท่านประเมินความพร้อมด้านจิตใจของผู้ป่วยก่อนเริ่มยาต้านไวรัสเอดส์					
6.	ท่านนำข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาชนิดต่างๆ ที่ผู้ป่วยได้รับก่อนการเริ่มยาต้านไวรัสเอดส์มาประกอบการตัดสินใจ ในการประเมินความพร้อมก่อนรับยา					
7.	ท่านประเมินความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ และการเดินทางมารับยาของผู้ป่วย					
8.	ท่านสอบถามถึงกิจวัตรประจำวัน/ลักษณะงาน ที่อาจส่งผลต่อการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์					
1.	<u>การปฏิบัติด้านการติดตามการรักษา</u> ท่านติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ ระดับไขมันในเลือด ในผู้ป่วยที่รับประทานยา stavudine (D4T)					
2.	ท่านพิจารณานำหนักตัวที่ผ่านมา หลังผู้ป่วยรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ทุกราย เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการรักษา					

ข้อ	คำตาม	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย (โปรดระบุเหตุผลที่ไม่ได้ปฏิบัติ)
3.	ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงประโภชน์และวิธีการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เคยลืมหรือขาดยาเลย					
4.	ท่านฝึกวินัยการกินยาให้กับผู้ป่วย เช่น การใช้วิธีการบันทึกลงเวลาในการกินยาเพื่อช่วยส่งเสริมการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ					
5.	ท่านแนะนำให้หยุดยา GPO Vir หากมีอาการแพ้ยา เช่น คลื่นไส้อาเจียนมาก และมีผื่นคันทั่วตัว หรือมีอาการเหลืองดีซ่าน jaundice เกิดขึ้น					
6.	เมื่อผู้ป่วยแพ้ยาชนิดใด ท่านแนะนำให้หยุดรับประทานยาต้านไวรัสทั้งหมด และพ宥แพทย์					
7.	ท่านติดตามความผิดปกติในการทำงานของตับ ในผู้ป่วยที่รับประทานยา GPO Vir					
8.	ท่านบอกให้ผู้ป่วยทราบถึงผลข้างเคียงในระยะยาว เช่น อาจมีไข้ มันในเลือดสูง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์					
9.	ท่านสอบถามถึงอาการของการติดเชื้้อนวายโอคาส อย่างใกล้ชิด ในช่วง 1- 3 เดือนแรก หลังรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์					
10.	ท่านให้เบอร์โทรศัพท์ของโรงพยาบาลหรือหน่วยเภสัชกรรม ให้ผู้ป่วยติดต่อเวลาเมื่ออาการผิดปกติ					

ข้อ	คำถาม	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย (โปรดระบุเหตุผลที่ไม่ได้ปฏิบัติ)
1.	<u>การปฏิบัติด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการให้ยาตามใบสั่ง</u> ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงอาการแพ้ยาที่อาจเกิดขึ้นจากการรับประทานยาตามใบสั่งอย่างเด็ดส์					
2.	ในการให้คำปรึกษาท่านสอดแทรกความรู้ในการใช้ยา พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างยาที่ใช้บ่อยให้ผู้ป่วยทราบ					
3.	ท่านให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการรับประทานยา					
4.	เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษาท่านสรุปประเด็นทั้งหมดที่ได้พูดคุยกันมา					
5.	ท่านให้ข้อมูลโดยเน้นถึงความสำคัญของการรับประทานยาอย่างครบถ้วน ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอไปจนตลอดชีวิต					
6.	ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดคุยก็ถึงอุปสรรคในการรับประทานยา					
7.	ท่านพูดคุยกับผู้ป่วยทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของโรคที่กำลังเป็นอยู่					
8.	ท่านใช้ทักษะที่สอนความรู้สึกและประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อผู้ป่วยมารับการปรึกษา					

ข้อ	คำตาม	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย (โปรดระบุเหตุผลที่ไม่ได้ปฏิบัติ)
1.	<p><u>การปฏิบัติด้านการประสานงาน</u></p> <p>เมื่อผู้ป่วยมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ท่านประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความช่วยเหลือ</p>					
2.	ท่านประสานงานกับหน่วยเภสัชกรรมในการให้ความรู้กับผู้ป่วยที่ได้รับยาด้านไวรัสເອດສ៊ែ					
3.	ท่านวางแผนการดูแลรักษาผู้ป่วยร่วมกับแพทย์และวิชาชีพอื่นๆ					
4.	เมื่อผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ ที่อยู่นอกขอบเขตความรับผิดชอบของท่าน เช่น ผู้ป่วยต้องการทำงาน ท่านจะประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง					

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นอื่นๆ

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA (ไปรยา)

ความรู้และทักษะที่ต้องการพัฒนาต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้สถิติไคสแควร์ระหว่างความรู้ และ อายุ ศาสนา ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล

ตาราง 17

ค่าไคสแควร์ ระหว่างความรู้ และ อายุ ศาสนา ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการ NAPHA ($N = 226$)

	ค่า Chi square	P-value
1. อายุ	0.43	0.83
2. ศาสนา	0.53	0.46
3. ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร	0.49	0.48
4. จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม	4.28*	0.03
5. จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล	0.06	0.79

* $P < 0.05$

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้สถิติไคสแควร์ระหว่างการปฏิบัติ และ อายุ ศาสนา ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
ภายใต้โครงการ NAPHA

ตาราง 18

ค่าไคสแควร์ ระหว่างความรู้ และ อายุ ศาสนา ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล ($N = 226$)

	ค่า Chi square	P-value
1. อายุ	1.82	0.17
2. ศาสนา	1.19	0.38
3. จำนวนครั้งของการเข้ารับการอบรม	0.82	0.51
4. จำนวนผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล	0.14	0.70

* $P < 0.05$

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละของความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแล ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ จำแนกตามรายข้อ

ตาราง 19

ร้อยละ ความรู้ของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ จำแนกตามรายข้อ ($N = 226$)

ข้อคำダメาความรู้	ร้อยละ		
	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
ความรู้เรื่องโรคเอดส์/การใช้ยาต้านไวรัสเอดส์			
1. ผู้ป่วยโรคเอดส์เต็มขั้น ที่มีการติดเชื้อจุลทรรศน์ทางช่องทางเดินหายใจ เช่น ไวรัส HIV และเชื้อแบคทีเรีย เช่น pneumocystis carinii	42.8	20.4	31.4
2. ปริมาณ CD4 < 200 ตัว/mm ³ ทำให้ร่างกายมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคปอดอักเสบจากเชื้อ pneumocystis carinii	96.9	2.2	0.9
3. ยา rifampicin สามารถรับประทานร่วมกับยาต้านไวรัสในกลุ่มนี้ NRTI ได้	54.0	35.0	11.1
4. ยา Stavudine (D4T) ทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการ lipodystrophy	92.5	4.0	3.5
5. เราสามารถให้ยา ketoconazole ร่วมกับยา rifampicin ได้	38.5	41.6	19.9
6. ควรรับประทานยา efavirenz (EFV) พร้อมอาหาร	68.6	23.9	7.5
ความรู้เรื่องผลกระทบของการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ต่อผู้ติดเชื้อเชื้อ H.I.V./ผู้ป่วยเอดส์ และการดูแลช่วยเหลือ			
1. อาการข้างเคียงที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยที่รับประทานยาต้านไวรัส เช่น อาการคลื่นไส้อาเจียน ผื่นคัน	95.6	3.5	0.9
2. อาการข้างเคียงจากยาต้านไวรัสที่จำเป็นต้องหยุดยา คือ มีไข้สูง ผื่นคัน มีการอักเสบของเยื่อบุตามตำแหน่งต่างๆ	88.9	6.6	4.4
3. วิธีการประคบเย็นทำให้ลดอาการผื่นคันที่ไม่รุนแรง	55.8	20.8	23.5

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อคำถาความรู้	ร้อยละ		
	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
4. ภาวะ lactic acidosis พบรได้ในผู้ป่วยที่รับประทานยา stavudine (D4T)	79.6	8.8	11.5
5. ต้องระวังการให้ยา Efavirenze ในผู้ป่วยที่มีอาการซึมเศร้า/ประวัติฆ่าตัวตาย/มีอาการทางจิต	83.6	2.2	14.2
6. ผู้ป่วยที่มีรายได้ไม่เพียงพอ อาจทำให้มีผลต่อการรับประทานยาอย่างต่อเนื่องได้	61.1	32.7	6.2
7. กิจวัตรประจำวัน/ลักษณะการทำงาน ทำงาน ส่งผลกระทบต่อเวลาในการรับประทานยาของผู้ป่วย	82.7	15.9	1.3
8. ผู้ป่วยที่รับประทานยา Indinavir (IDV) ต้องแนะนำให้ดื่มน้ำมากๆ	88.9	2.2	8.8
9. หลังการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ ถ้าพบว่ามีปริมาณไวรัสในกระแสเลือดคงที่ แสดงว่าการรักษาได้ผลดี	73.0	22.6	4.4
10. การตรวจพบว่าผู้ป่วยหลังการรับประทานยาต้านไวรัสสูตรที่ 1 มีค่าเอ็นไซม์ตับสูงขึ้นมากกว่า 3 เท่าของค่าปกติ แสดงว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นจากการรับประทานยา nevirapine (NVP) และควรหยุดรับประทานยา	50.4	38.9	10.6
ความรู้เรื่องการติดตามการรักษา			
1. ผู้ป่วยที่ขาดยาเกินร้อยละ 5 มีโอกาสจะเกิดเชื้อดื้อยาได้	92.0	2.2	5.8
2. การสอนตามเรื่องการรับประทานยาต้านไวรัสเอดส์ คือ การสอนตามวิธีการรับประทานยา ขนาด เวลา ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสม่ำเสมอของการรับประทานยาวิธีหนึ่ง	97.8	0.9	1.3
3. ผู้ป่วยที่รับประทานยา AZT อาจทำให้เกิดภาวะซีดได้	97.3	0.9	1.8
4. เมื่อเกิดอาการข้างเคียงจากการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ชนิดใด ให้หยุดรับประทานยานิดนั้น และรับประทานยานิดอื่นต่อไปได้	62.4	32.7	4.9
5. ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตผิดปกติ สามารถรับประทานยา Lamivudine (3TC) ได้โดยไม่มีผลต่อประสิทธิภาพของการรักษา	28.8	48.7	22.6

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อคำถาความรู้	ร้อยละ		
	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
6. lipodystrophy เป็นอาการที่เกิดขึ้นเมื่อมีการรับประทานยา stavudine (D4T) ในระยะยาว	93.8	4.0	2.2
7. อาการแพ้ชนิด Steven Johnson's Syndrom ทำให้มีอาการไข้ร่วมกับมีผื่นแพ้ร่วมกับมีการอักเสบของเยื่อบุต่างๆ และต้องหยุดยาที่ส่งสัญญาจะเป็นสาเหตุ	96.0	2.7	1.3
8. การบอกถึงอาการข้างเคียงจากการรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์ให้ผู้ป่วยทราบ จะทำให้ผู้ป่วยช่วยสังเกตและรายงานอาการของตนเอง เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้น	99.6	-	0.4
10. อาการที่ต้องตามผู้ป่วยเสมอในการติดตามการรักษา คือ อาการคลื่นไส้อาเจียนและการดีซ่าน	85.0	12.8	2.2
ความรู้เรื่องการให้คำปรึกษา			
1. การให้ผู้ป่วยบอกเล่าความรู้สึก/ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเข้าใจตนเองได้มากขึ้น	99.1	0.4	0.4
2. การให้ข้อมูลทางคลินิก เช่น ปริมาณ CD4 และการติดเชื้อรา โอกาสจะช่วยให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจถึงความก้าวหน้าในการรักษามากขึ้น	100	-	-
3. ในการให้คำปรึกษาทุกครั้ง ต้องมีการสรุปเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน	99.6	0.4	-
4. การซักถามถึงสาเหตุของการรับประทานยาไม่สม่ำเสมอ เพื่อที่จะสามารถนำมาระบุแผนแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง	100	-	-

ตาราง 20

ร้อยละ การปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเอ็อดส์ จำนวนตามรายข้อ ($N = 226$)

ข้อคำแนะนำการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติบ่อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ	ไม่ได้ปฏิบัติเลย
การปฏิบัติด้านการประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนได้รับยาต้านไวรัสเออดส์					
1. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงระยะที่เหมาะสมในการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเออดส์	78.8	16.8	3.1	-	1.3
2. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงโอกาสเสี่ยงในการติดเชื้อนวายโอดาส เมื่อมีปริมาณ CD4 < 200 ตัว/mm ³	80.5	14.6	4.0	0.9	0
3. ท่านสอบถามถึงการรับรู้ของบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับการติดเชื้ออे�ชไอวีของผู้ป่วย	49.6	31.0	15.9	2.2	1.3
4. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบว่าการรับประทานยาชนิดอื่นร่วมกับยาต้านไวรัสเออดส์ อาจมีผลต่อประสิทธิภาพของยาต้านไวรัสเออดส์	50.9	30.1	15.9	1.8	1.3
5. ท่านประเมินความพร้อมด้านจิตใจของผู้ป่วยก่อนเริ่มยาต้านไวรัสเออดส์	79.2	12.8	4.9	1.3	1.8
6. ท่านนำข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยาชนิดต่างๆ ที่ผู้ป่วยได้รับก่อนการเริ่มยาต้านไวรัสเออดส์มาประกอบการตัดสินใจ ในการประเมินความพร้อมก่อนรับยา	59.3	24.8	8.4	4.9	2.7
7. ท่านประเมินความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและการเดินทางมารับยาของผู้ป่วย	55.8	25.7	11.9	5.3	1.3
8. ท่านสอบถามถึงกิจวัตรประจำวัน/ลักษณะงานที่อาจส่งผลต่อการรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์	68.6	25.7	3.5	1.8	0.4

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อคำถament การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย
การปฏิบัติต้านการติดตามการรักษา					
1. ท่านติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ ระดับ ไขมันในเลือด ในผู้ป่วยที่รับประทานยา stavudine (D4T)	28.8	23.5	25.7	12.8	9.3
2. ท่านพิจารณานำหนักตัวที่ผ่านมา หลังผู้ป่วยรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์ทุกราย เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการรักษา	81.9	12.8	3.1	2.2	-
3. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงประโยชน์และวิธีการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เคยลืมหรือขาดยาเลย	85.4	12.4	1.3	0.9	-
4. ท่านฝึกวินัยการกินยาให้กับผู้ป่วย เช่น การใช้วิธีการบันทึกลงเวลาในการกินยาเพื่อช่วยส่งเสริมการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ	49.6	27.9	13.3	6.6	2.7
5. ท่านแนะนำให้หยุดยา GPO Vir หากมีอาการแพ้ยา เช่น คลื่นไส้อาเจียนมาก และมีผื่นคันทั่วตัว หรือมีอาการเหลืองดีซ่าน jaundice เกิดขึ้น	52.7	10.2	5.3	3.5	28.3
6. เมื่อผู้ป่วยแพ้ยาชนิดใด ท่านแนะนำให้หยุดรับประทานยาต้านไวรัสทั้งหมด แล้วมาพบแพทย์	54.4	5.8	5.3	4.4	29.6
7. ท่านติดตามความผิดปกติในการทำงานของตับในผู้ป่วยที่รับประทานยา GPO Vir	63.3	21.2	10.2	3.1	2.2
8. ท่านบอกให้ผู้ป่วยทราบถึงผลข้างเคียงในระยะยาว เช่น อาจมีไขมันในเลือดสูง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจาก การรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์	50.4	30.5	13.7	4.9	0.4

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อคำถามการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย
9. ท่านสอนความถึงอาการของการติดเชื้อช่วยโอกาส อย่างใกล้ชิด ในช่วง 1- 3 เดือนแรกหลังรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์	67.7	23.0	7.5	0.9	0.9
10. ท่านให้เบอร์โทรศัพท์ของโรงพยาบาลหรือหน่วยเอกสารรร ม ให้ผู้ป่วยติดต่อเวลามีอาการผิดปกติ	70.8	17.3	8.0	1.8	2.2
การปฏิบัติต้านการให้คำปรึกษากับการใช้ยาต้านไวรัส					
1. ท่านอธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงอาการแพ้ยาที่อาจเกิดขึ้นจากการรับประทานยาต้านไวรัสเออดส์	74.8	18.6	3.1	2.7	0.9
2. ในการให้คำปรึกษาท่านสอดแทรกความรู้ใน การใช้ยา พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างยาที่ใช้บ่อยให้ผู้ป่วยทราบ	51.8	30.5	7.5	6.6	3.5
3. ท่านให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในการรับประทานยา	66.8	25.2	5.3	2.2	0.4
4. เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษาท่านสรุปประเด็นทั้งหมดที่ได้พูดคุยกันมา	66.8	27.4	2.7	2.2	0.9
5. ท่านให้ข้อมูลโดยเน้นถึงความสำคัญของการรับประทานยาอย่างครบถ้วน ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอไปจนตลอดชีวิต	85.0	12.8	0.9	1.3	-
6. ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดคุยถึงอุปสรรคในการรับประทานยา	62.4	31.4	5.3	0.9	-

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อคำถามการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัตนานๆ ครั้ง	ไม่ได้ปฏิบัติเลย
7. ท่านพูดคุยกับผู้ป่วยทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของโรคที่กำลังเป็นอยู่	47.3	42.5	8.0	1.8	0.4
8. ท่านใช้ทักษะสื่อสารความรู้สึกและประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อผู้ป่วยมารับการปรึกษา	49.1	38.1	11.5	1.3	-
การปฏิบัติต้านการประسانงาน					
1. เมื่อผู้ป่วยมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ท่านประسانงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความช่วยเหลือ	40.3	28.8	22.6	6.6	1.8
2. ท่านประسانงานกับหน่วยเอกสารรรนในการให้ความรู้กับผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์	71.7	22.1	4.4	1.3	0.4
3. ท่านวางแผนการดูแลรักษาผู้ป่วยร่วมกับแพทย์และวิชาชีพอื่นๆ	66.8	28.3	4.4	0.4	-
4. เมื่อผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ ที่อยู่นอกขอบเขตความรับผิดชอบของท่าน เช่น ผู้ป่วยต้องการทำงาน ท่านจะประسانงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง	34.5	29.6	23.0	7.1	5.8

ภาคผนวก จ

การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

แบบฟอร์มขอความร่วมมือในการวิจัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ดิฉัน นางนิภารัตน์ สนธารพรพล นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่สอง สาขาวิชาพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขณะนี้กำลังศึกษาวิจัย เรื่องความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเออดส์ภายใต้โครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเออดส์ระดับชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามถึงความรู้และการปฏิบัติงานในการดูแลผู้ติดเชื้อเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเออดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัสเออดส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานภายในภายใต้โครงการ การเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเออดส์ระดับชาติสำหรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเออดส์ (NAPHA) ผู้วัยเจิงขอความร่วมมือจากท่านในการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้โดยตอบแบบสอบถามที่แนบมาด้วยนี้ โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการศึกษา และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพต่อไป

จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม ท่านมีิสระในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ โดยหากเข้าร่วมการวิจัย กรุณาส่งกลับข้อมูลมายังผู้วิจัย ซึ่งข้อมูลที่ได้จะรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานแต่อย่างใด หากท่านมีข้อสงสัยประการใดโปรดสอบถามได้ที่เบอร์โทร 01-5404644 ผู้วิจัยยินดีตอบคำถามของท่านจนกว่าท่านจะเข้าใจ

ขอขอบคุณพยาบาลวิชาชีพทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

(นางนิภารัตน์ สนธารพรพล)

ภาคผนวก ฉ

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แบบสอบถาม ความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลต่อการดูแลผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัสเออดส์ภายใต้โครงการฯเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเออดส์ระดับชาติ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ขจรศักดิ์ ศิลปโภชากรุณ
อาจารย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ประภีต ส่งวัฒนา
อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. คุณสิริลักษณ์ จันเกร็ง
พยาบาลวิชาชีพ 7 คลินิกติดตามการรักษา¹
โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่